

Sammenhold, sparerunder og sygeplejefaglige historier

Sygeplejefaget er ikke et fag præget af stilstand. På den ene side forandrer sygeplejerskerollen sig – *heldigvis* – hele tiden på grund af den faglige udvikling som forskning, ny viden og nye projekter fører med sig. Der vindes hele tiden nyt fagligt land, som bidrager til, at den sygeplejefaglige kerneopgave fastholdes, samtidig med at nye nøglefunktioner og sygeplejerskeroller udvikles. På den anden side sættes sygeplejersker – *desværre* – konstant under pres på grund af urimelige politiske krav om besparelser, produktivitetsstigninger og effektiviseringer – med forringede arbejdsvilkår og højt arbejdspress til følge.

Spørgsmålet er, hvordan vi som sygeplejersker har de bedste muligheder for at påvirke forandringerne, så vi kan flytte vores fag og vores sundhedsvæsen i den rigtige retning? Hvordan afværger vi de negative udfordringer, og hvordan understøtter vi de positive udviklinger?

Vi tror på, at det stærke faglige sammenhold i Dansk Sygeplejeråd er det bedste middel til at nå målet. Gennem vores sygeplejefaglige fællesskab og sammenhold kan vi *synliggøre* konsekvenserne af det pres, vi aktuelt oplever i hverdagen og *definere* de udviklingsmuligheder, vi ønsker at forfølge i fremtiden. På den baggrund kan vi *præsentere* tydelige og fagligt velfunderede argumenter, krav og løsningsforslag, der kan hjælpe beslutningstagerne til at skubbe sundhedsvæsenet i den rigtige retning.

Med dette oplæg ønsker vi at understøtte og kvalificere debatten – dels om konsekvenserne af det pres faget er under, dels om den faglige udvikling, der er nødvendig for at sikre fremtidens sygepleje og sundhedsvæsen. Formålet med debatten er at sikre og udvikle sygeplejerskers faglige og arbejdsmæssige vilkår, så vi kan fastholde vores centrale og betydningsfulde position i sundhedsvæsenet.

Udfordringer for faget

Sparerunder, produktivitetsstigninger og effektiviseringstiltag har været en fast del af sundhedsvæsenet i mange år – til trods for at sygeplejerskerne igen og igen har påpeget de negative konsekvenser for medarbejdere, borgere og patienter. Det gælder eksempelvis, når kvalitetsmål- og standarder, der ikke stemmer overens med den sygeplejefaglige forståelse af kvalitet, bliver styrende for den opgave, vi skal udføre.

"Jeg har ikke mulighed for at udvikle min faglighed."

Det er et væsentligt problem, at udsagn som "*jeg har ikke tid til patienterne*", "*jeg har ikke mulighed for at udvikle min faglighed*", "*jeg kan ikke løbe hurtigere*" og "*jeg bliver syg af at gå på arbejde*" fylder så meget, når man spørger sygeplejersker om deres faglighed og arbejdsliv.

En af grundene til, at sygeplejen ofte må holde for, er uden tvivl, at jo mere uhåndgribelig og jo mindre "regnearksvenlig" fagligheden og opgaveløsningen er, jo nemmere er det for beslutningstagerne at retfærdiggøre besparelser ved at kræve produktivitetsstigninger og effektiviseringer. Der sker vel ikke noget, hvis man skærer lidt omsorg her og lidt pleje der – eller at man bruger lidt mindre tid på at observere og koordinere, synes politikerne at tænke. Det er også derfor, vi oplever, at det bliver skruen uden ende, når beslutningstagerne bruger det "laveste effektive omsorgsniveau" til at definere kvalitetsniveauet på sundhedsydelse – vel at mærke uden, at de tager sig tid til at spørge os – der har en professionsfaglig uddannelse i sygepleje – om præcis hvilken type sygepleje, vi vurderer, at de givne borgere og patienter har behov for.

"Jeg har ikke tid til patienterne."

"Jeg kan ikke løbe hurtigere."

Som faggruppe bliver vi nødt til at forholde os til den udfordring, vi har i et sundhedsvæsen, hvor beslutningstagernes fokus er flyttet fra faglig kvalitet, sammenhængende forløb og skønsudøvelse til takstudløsende ydelser, budgetlofter og ventetids- og behandlingsgarantier.

Vi skal ikke alene kunne opliste de negative konsekvenser ved at sætte sygeplejerskerne og sygeplejen under pres, vi skal også kunne sætte konsekvenserne ind i en kontekst, som beslutningstagerne forstår og respekterer. Vi må derfor arbejde med at oversætte vores faglige viden og erfaringer om sygeplejens vilkår og udfordringer til et sprog, som beslutningstagerne forstår.

Hvilke konsekvenser oplever du og dine kolleger, at det har for medarbejdere, patienter, borgere og pårørende, når sygeplejefaget sættes under pres?

"Hvad er konsekvenserne af øget arbejdspress i din hverdag?"

Udvikling af faget

I arbejdet med at "oversætte" sygeplejens betydning til beslutningstagerne kan vi drage nytte af, at et af de sprog beslutningstagerne forstår allerbedst, er det, der bruges, når "den gode historie" fortælles. Det er derfor det innovative projekt eller det succesfulde initiativ får lydhørhed – og ofte får politisk, ledelsesmæssig og økonomisk opbakning.

Det kan synes paradoksalt, at vi her midt i en tid præget af besparelser, højt arbejdspress og utilstrækkelig faglig kvalitet skal fokusere på de gode, succesfulde og innovative historier frem for de udfordringer, der presser os og bekymrer os i vores hverdag. Men det er måske netop via læringen fra de gode historier, at vi kan få mindsket presset og vendt udviklingen for faget og sundhedsvæsenet.

I løbet af 2015 har en række midtjyske sygeplejersker fortalt deres gode faglige historier i vores medlemsmagasin DSRmidt under temaet "Sygeplejersker inddrager". Du kan læse deres gode historier på [kredsens hjemmeside](#).

I takt med at vi får beskrevet, synliggjort og "oversat" de faglige udfordringer, som sygeplejerskerne og sundhedsvæsenet står over for aktuelt og i de kommende år, begynder ideer og løsningsforslag at spire i de faglige miljøer på arbejdspladserne. Det sker allerede i dag, når sygeplejersker udvikler løsninger, der er langt bedre, end det beslutningstagerne tilbyder.

Med afsæt i vores stærke sygeplejefaglighed, indgående forståelse for borgere, patienter og pårørendes behov og dokumenterede resultater kan vi præsentere gangbare og attraktive løsninger, der kan opnå politisk, ledelsesmæssig og økonomisk støtte.

Hvilke gode sygeplejefaglige historier kan du og dine kolleger byde ind med til læring og inspiration for midtjyske sygeplejersker og beslutningstagerne?

"Jeg kan inspirere andre..."

Beslutningsforslag

Med det formål at sikre og udvikle sygeplejerskers faglige og arbejdsmæssige vilkår skal Kreds Midtjylland – medlemmerne og organisationen – i det kommende år samarbejde på tværs om at skabe, dele og oversætte gode sygeplejefaglige historier til læring og inspiration for sygeplejerskekolleger og beslutningstagerne.

